

УДК 616.89-008+616.441+661-071+616-08

ІНТРАПСИХІЧНА АДАПТАЦІЯ В ПАЦІЄНТІВ ІЗ НЕПСИХОТИЧНИМИ ПСИХІЧНИМИ РОЗЛАДАМИ, ХВОРИХ НА ГІПОТИРЕОЗ

Пітик О. М.

Кандидат медичних наук, доцент кафедри психіатрії, наркології та медичної психології, Вищий державний навчальний заклад України "Івано-Франківський національний медичний університет"

Ключові слова: непсихотичні психічні розлади, гіпотиреоз, інтрапсихічна адаптація.

Психічна адаптація людини може бути представлена як результат діяльності цілісної самокеруючої системи, активність якої забезпечується не просто сукупністю окремих компонентів (підсистем), а їх взаємодією та сумісною дією, що породжує нові інтегративні якості (емерджентні властивості), які не є властиві окремим утворюючим підсистемам. Психічна та інтрапсихічна адаптація в наш час розглядаються як два основні види механізмів, що беруть участь у формуванні як здорової поведінки, так і психопатологічних паттернів. Механізми, що лежать в основі психічної та інтрапсихічної адаптації мають спільні для всіх психічних процесів міжнейронні фізіологічні процеси. Тому системний підхід має лежати в основі планування стратегії і тактики діагностичної та лікувальної програми пацієнтів з ендокринологічною патологією.

Нашою метою було дослідити механізми психологічного захисту (рівень інтрапсихічної адаптації) хворих на первинний гіпотиреоз із непсихотичними психічними розладами для подальшої розробки комплексу лікувальних заходів із застосуванням психокорекційних і психотерапевтичних методів.

Було обстежено 125 хворих на гіпертиреоз. Вік пацієнтів коливався від 25 до 55 років. Непсихотичні психічні розлади з різною синдромологічною структурою (різними психопатологічними паттернами) були виявлені у 76 % пацієнтів. Основна група включала 95 пацієнтів із непсихотичними психічними розладами, серед яких переважали астено-тривожні (38,95 %), тривожно-депресивні (23,16 %) та астеничні (21,05 %) розлади. Контрольна група складалася з 30 (24 %) хворих на гіпертиреоз, в яких психічних розладів не спостерігалось. Основу програми складав клініко-психопатологічний метод, який доповнювався адаптованою експериментально-психологічним методом. Методика діагностики типологій психологічного захисту (Р.Плутчик в адаптації Л.І.Вассермана, О.Ф. Єришева, Є.Б.Клубовой) створена для визначення рівнів функціонування наступних механізмів психологічного захисту: заперечення, проєкція, регресія, заміщення, витіснення, інтелектуалізація, реактивне утворення, компенсація.

Надмірна компенсація, проєкція, реактивне утворення в цілому впливали на структуру астено-депресивного синдрому. У хворих з астено-тривожним синдромом неадекватне функціонування заперечення, інтелектуалізації, компенсації та надмірної репресії сприяли формуванню відчуття тривоги. Недостатність витіснення, реактивного утворення, репресії і надмірна інтелектуалізація в комплексі впливали на структурування тривожно-депресивного синдрому. При астеничному синдромі ми виявили надмірне функціонування заперечення і регресії, неадекватне функціонування інтелектуалізації. При іпохондричних розладах проєкція, регресія і заперечення були основою формування клінічної картини.

Висновок. Інтрапсихічний рівень функціонування суттєво впливав на структурування психопатологічних паттернів непсихотичних психічних розладів у пацієнтів із патологією щитоподібної залози.

INTRAPSYCHIC ADAPTATION IN PATIENTS WITH NON-PSYCHOTIC MENTAL DISORDERS SUFFERING FROM HYPOTHYROIDISM

Pityk O.M.

Higher State Educational Establishment of Ukraine «Ivano-Frankivsk National Medical University»

Keywords: non-psychotic disorders, hypothyroidism, intrapsychic adaptation.